
KURENDA

KURJI DIECEZJALNEJ WILEŃSKIEJ.

Dzieło Św. Dzieciństwa Pana Jezusa.

Jest to akcja misyjna. Zapoczątkował to Dzieło w 1842 r. Biskup Karol Forbin-Janson we Francji. Patrzał własnymi oczyma Biskup na niedolę dzieci pogańskich: ułomne wyrzucano psom na pożarcie, zdrowsze często wymieniano na jakiś sprzęt, lub odprzedawano za bagatelę. Szczęściem było dla takiego stworzonka malutkiego, jeśli jakoś trafiło ono pod opiekę Domu misyjnego — sióstr zakonnic, a ileż tego biedactwa ginęło! ginęło to wszystko bez opieki, bez pokarmu, w sposób okrutny, a co najważniejsze — bez chrztu św. I zabołało serce dobrego pasterza Biskupa Karola Jansona. Powziął zamiar, widocznie przez Opatrzność Boską Mu podyktowany, przyjsia z pomocą nieszczęśliwym tym niemowlętom pogańskim, ratowania ich od śmierci przedwczesnej, a przedewszystkiem od śmierci wiecznej. W tym celu postanawia Biskup odwołać się do czułych serduszek dzieci chrześcijańskich i ująć je w kadry organizacji misyjnej, by ratować dzieci pogańskie. Zawiązuje Biskup Karol Janson Stowarzyszenie Św. Dzieciństwa Jezusowego, by gromadzić około Boskiego Dzieciątka dzieci chrześcijańskie od najmłodszych lat, a to w tym celu, aby:

1. patrząc na ten najświętszy wzór, uczyły się od maleństwa w miarę swoich sił miłości bliźniego, uświęcając w swoim serduszkach niewinnem wszelki odruch na widok ludzkiej biedy i tem samem siebie doskonaląc,
2. ten znakomity akt miłości spełniając, ratować niezliczoną ilość dzieci pogańskich, przez samych rodziców na okropną zagładę narażonych, by w jakikolwiek sposób i modlitwą i ofiarą przyczynić się do odrodzenia tych dzieci w sakramencie chrztu św. i wykształcenia ich potem czy na katechetów, czy kapłanów, lub też na bogobójnych rzemieślników, nauczycieli, nauczycielki, które zbawienne dzieło misyjne w dalszym ciągu prowadziłyby z powodzeniem

Dzieło Dzieciństwa Pana Jezusa ustanawia Biskup pod wezwaniem Najświętszego Dzieciątka Jezus. Patronami Dzieła to są: Najświętsza Panna Marja, Św. Aniołowie Stróżowie, św. Józef, św. Franciszek Ksawery, św. Wincenty á Paulo.

Dzieło to zatwierdzone zostało przez Stolicę Apostolską i obdarzone licznymi odpustami przez PP-ży Grzegorza XVI, Piusa IX, Leona XIII i Ppży z czasów naszych. Kapłani, organizujący to Dzieło mocą dekretów Św. Kongr. Odp., liczących dostępują przywilejów.

Każde dziecko ochrzczone może być członkiem tego Dzieła i zostać takim aż do 21-go roku swego życia. Po skończeniu 21-go roku życia już nie może mieć udziału w łaskach i przywilejach tego Dzieła; wtedy zapisać się trzeba do Stowarzyszenia Rozkrzewienia Wiary.

Dzieło Św. Dzieciństwa zorganizowane jest w ten sposób: za jednostkę określoną bierze się 12 osób dla uczczenia 12 lat młodości Boskiego Dzieciątka Jezus. Więc 12 dzieci tworzą sekcję czyli serję; 12 sekcji tworzy subdywizję, a 12 subdywizyj czyni jedną dywizję. Sekcje czyli serje, rozróżniają się między sobą liczbą porządkową, odpowiadającą jednemu z dwunastu lat młodocianego wieku P. Jezusa pod imieniem pierwszego, drugiego i t. d. roku świętego dzieciństwa P. Jezusa. Każda sekcja ma kolektora lub kolektorkę; każda subdywizja ma kasjera, a każda dywizja ma głównego kasjera. Dyrektorem duchownym Dzieła jest miejscowy Ksiądz Proboszcz, albo inny kapłan przez Proboszcza delegowany.

Aby być członkiem tego Dzieła, trzeba: 1) dać 5 czy 10 gr. miesięcznie, albo kto tyle dać nie może, prócz modlitwy da tyle ile może, choć maluczko. 2) codzień odmawiać jedno Zdrowaś Marja z wezwaniem: „Najświętsza Marjo Panno, módl się za nami i za biednymi dziećmi niewiernymi“.

Jeżeli dziecko zbyt jest młode, modlitwę i wezwanie mają za niego odmawiać rodzice lub ktoś ze stowarzyszonych.

Dzieło Stowarzyszenia Św. Dzieciństwa Jezusowego mamy w Polsce od r. 1872. Centrala Krajowa znajduje się w Krakowie.

Obecnie J. E. Ksiądz Biskup Kazimierz Michalkiewicz, Wikariusz Kapitulny, pismem z dn. 12-go b. m. raczył polecić, by też na terenie Wileńskiej diecezji było Ono zapoczątkowane i jak najpomyślniej się rozwijało.

Z pewnością Przewielebni Księża Proboszczowie przez pamięć na słowa Zbawiciela: „Ktokolwiek jedno z takowych dziateczek przyjmie w Imię Moje, Mnie przyjmie“, zechcą wziąć do Serca Swego Pasterskiego tę wielce zbawienną akcję misyjną „Dzieło Św. Dzieciństwa Pana Jezusa“, a wszelkimi szczegółowszemi informacjami chętnie służyć.

Dyrektor Diecezjalny
Dzieła Św. Dzieciństwa Pana Jezusa
Ks. Karol Lubianiec.

WIKARJUSZ
KAPITULNY WILEŃSKI.

3066.

Wilno, dnia 20 sierpnia 1925 r.

EKSCELENCJO!

Urząd Skarbowy Grodzieński, powołując się na art. 56 i 59 Ustawy o podatku dochodowym (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 58, poz. 411), wystosował do X. Dziekana Grodzieńskiego d. 6 m. b.

№ 7032 odezwę, w której między innymi prosi o zakomunikowanie w celu opodatkowania dochodu, osiągniętego przez każdego z księży „z opłat stuły, z opłat za odprawianie Mszy, stypendyj mszalnych i t. p. oraz z innych darów, jakie duchowni ze względu na swój urząd otrzymują”.

Jakkolwiek art. 3 tej Ustawy mówi o „wszelkiego rodzaju źródłach dochodu”, podlegającego opodatkowaniu, niepodobna przypuszczać, aby ten artykuł obejmował wskazane przez Urząd Skarbowy Grodzieński takie objekta, jak stypendja mszalne, ofiary parafjan za spełnianie czynności sakramentalnych, ofiary składane nieraz na ołtarzach, iura stolae i t. p.

Artykuł 5 nazwanej Ustawy zwalnia od podatków „osoby prawne, których dochody są obracane w całości na cele ogólnej użyteczności”, jak „wyznaniowe i dobroczynne”. W myśl kanonu 451 Kodeksu Kanonicznego proboszcz jest przedstawicielem osoby prawnej — parafji. Opłaty zaś za posługi duchowne — iura stolae — idą w całości na cele wyznaniowe i dobroczynne. Przeto nie podlegają opodatkowaniu. Dochody bowiem, o których mowa, nie mogą być uważane jako idące na osobistą korzyść kapłana: z tego źródła należy utrzymać kościół, służbę kościelną, mieć światło, wino, aparaty, bieliznę kościelną.

Wreszcie, gdyby nawet nie były brane pod uwagę przytoczone motywy prawne, zwalniające duchowieństwo od podatków za iura stolae, trzeba się liczyć z nastrojem ludności katolickiej naszego Państwa, która komentowałaby podobne zarządzenia Urzędów Skarbowych, jako targnięcie się na rzeczy poświęcone i Bogu ofiarowane. Wszak ta ludność wie dobrze, że takich podatków nie ściągał dawny rząd schizmatyczny.

Mając to wszystko na względzie, upraszam Waszą Ekscelencję o wyjaśnienie tej kwestji Urzędowi Skarbowym i łaskawe o tem powiadomienie mnie, bym mógł ze swej strony poinformować podwładne mi duchowieństwo.

Łączę wyrazy najgłębszej czci i poważania.

Kazimierz Michalkiewicz,
Biskup.

Do Jego Ekscelencji
Pana Władysława Grabskiego,
Ministra Skarbu w Warszawie.

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dn. 23 września 1925 r.

Departament Podatków i Opłat.

L. DPO. 4063/II/25.

Do Jego Ekscelencji

KSIĘDZA KAZIMIERZA MICHALKIEWICZA,

Biskupa Sufragana Wileńskiego i Wikariusza Kapitulnego w Wilnie.

Na pismo z dnia 20 sierpnia 1925 roku Nr. 3066 mam zaszczyt zakomunikować co następuje:

W myśl art. XV Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 501 z r. 1925) duchowni podlegają opodatkowaniu narówni z innymi obywatelami Rzeczypospolitej.

Z powyższego wynika, że dla rozstrzygnięcia sprawy obowiązku podatkowego osób duchownych odnośnie podatku dochodowego miarodajną jest ustawa o państwowym podatku dochodowym, ogłoszona w Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411 z roku 1925, która jednak nie zwalnia osób duchownych od podatku od dochodów, płynących z opłat stuly, stypendji mszalnych i innych darów, jakie osoby te ze względu na swój urząd otrzymują, nadto od dochodu z nieruchomości gruntowej, od dochodu z uposażenia (uzupełnienie kongruy), wreszcie od innych dochodów, wymienionych w art. 3 wspomnianej ustawy o podatku dochodowym.

Ponieważ osoby duchowne częstokroć nie wykazują władzom podatkowym dochodów osiągniętych z czynności duszpasterskich, dlatego władze te zmuszone są zasięgać odpowiednich informacji nie u płatników, lecz z innych źródeł, obierając w tym celu drogę, którą im wskazują art. art. 56 i 59 powołanej ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Wychodząc ze słusznego założenia, że zasięgnięcie takich informacji u osób świeckich byłoby nie wskazane, Urząd Skarbowy w Grodnie całkiem słuszenie zwrócił się całkiem słuszenie do dziekanatów wszystkich wyznań swego okręgu po niezbędne informacje, mniemając, iż w ten sposób zdoła należycie, bez naruszenia prestige'u osób duchownych i interesów Skarbu Państwa, zebrać dane potrzebne do wymiaru podatku.

W końcu zauważam, że zaborczy rząd rosyjski nie ściągał podatku dochodowego od wspomnianych dochodów duchowieństwa, tylko z tego powodu, że rosyjskie ustawodawstwo skarbowe jako najbardziej reakcyjne i zacofane nie znało przed wojną instytucji podatku dochodowego.

Natomiast w b. dzielnicach austriackiej i pruskiej duchowieństwo opłacało podatek dochodowy na zasadach przyjętych w wymienionej wyżej ustawie polskiej.

Duchowieństwo z tych dzielnic nie podnosi przeto żadnych objękcji w związku z opodatkowaniem dochodowym.

Wreszcie zauważa się, że osoby duchowne podlegają podatkowi tylko od tej części przychodów kościelnych, która stanowi udział każdego beneficjarjusza po potrąceniu wydatków na utrzymanie kościoła i służby kościelnej.

Nie leży też bynajmniej w intencji władz skarbowych pociąganie osób stanu duchownego do podatku od przychodów nie stanowiących rzeczywistego ich dochodu.

Minister Skarbu: (—) Grabski.

Wszyscy w wieku poborowym, t. j. od ukończenia 17 lat do 23 skończonych muszą być rejestrowani w odnośnych Powiatowych Komendach Uzuppełnień. Osoby te na zawarcie małżeństw powinni mieć zezwolenie od odnośnych P. K. U. Duchowni winni świadomego współdziałania przy zawarciu małżeństwa bez powyższego zezwolenia ulegną karze grzywny do 150 zł. lub aresztu do 14 dni. Pozwolenie od odnośnych władz na zawarcie małżeństwa muszą też mieć i osoby odbywające służbę czynną wojskową.

KOMUNIKAT.

INSTYTUT MISYJNY

w Lublinie.

Jednocześnie z lekcjami w seminarjum dyecezyjalnem Lubelskiem rozpoczęły się naukowe zajęcia w Instytucie Misyjnym w Lublinie, utrzymanym przez Towarzystwo Misyjne.

Liczba alumnów w tym roku w Instytucie się prawie podwoiła, bo gdy rok zeszły szkolny zakończono z 8 alumnami, obecnie ich będzie 15. Wśród alumnów jest 3* z Rosji Azjatyckiej (2 z Władywostoskiej diec., 1 z Wikarjatu Ap. Syberyjskiego), 2 z b. Petersburskiego seminarjum, reszta z Polski.

Powołań byłoby znacznie więcej, ale szczupły lokal Instytutu narazie nie pozwala na powiększenie zakładu. Należałoby więc przystąpić do rozbudowy siedziby Instytutu, ku czemu sprzyja duży plac, ale potrzeba na to spornych funduszy, naco zresztą Polska powinna się zdobyć.

Zmiany w zakonie OO. Jezuitów.

Polska prowincja OO. Jezuitów, pozostając nadal zasadniczo jedną, podzieloną została w dniu 10 października na dwie części administracyjne, północną i południową. Północna obejmuje domy OO. Jezuitów, położone w trzech istniejących po konkordacie prowincjach kościelnych tj. gnieźnieńsko-poznańskiej, warszawskiej i wileńskiej; do południowej części administracyjnej należą domy, położone na terytorjum obecnych prowincji kościelnych krakowskiej i lwowskiej. Prowincjałem polskiej prowincji, administrującym część północną, pozostał nadal O. Stanisław Sopuch (Warszawa, ul. Św. Jańska 12); Vice-Prowincjałem dla administracji części południowej został zamianowany O. Władysław Jankiewicz (Kraków, Mały Rynek 8).

Odtąd więc w sprawach podejmowania prac przez OO. Jezuitów, agregacji sodalicyj Marjańskich, przyjęcia do zakonu lub małego seminarjum i t. p. należy w każdej części administracyjnej polskiej prowincji OO. Jezuitów zwracać się do zarządzającego tą częścią Prowincjała lub Vice-Prowincjała.

Miklin Józef, syn Władysława i Rozalji, latem r. b. w ziemi Wileńskiej, zawarł związek małżeński z Klimaszewską Zuzanną, córką Kazimierza i Heleny. Kurja prosi Przewieleb. Proboszczów o powiadomienie, w jakim kościele związek ten był zawarty.

Zmiany w składzie osobistym Duchowieństwa.

Ks. Witold Bancer — mianowany wikariuszem Katedry i prefektem Szkoły Handlowo-Przemysłowej w Wilnie, Ks. Baltazar Budrecki — administratorem parafji w Pielasie, Ks. Norbert Budziłus — Wikariuszem w Hoduciszkach, Ks. Edward Cerran — p. o. proboszcza w Świsłoczy i prefektem miejscowych szkół, Ks. Bolesław Hermanowicz — wikariuszem w Dobrzyniewie, Ks. Edward Jamont — zwolniony ze stanowiska administratora parafji w Pielasie, Ks. Franciszek Kafarski — Sekretarzem do Spr. Org. Młodzieży, Ks. Tomasz Kaliński — prefektem Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Grodnie. Ks. Jan Krzysztofik — Vice-Dziekanem Sokólskim, Ks. Zygmunt Lewicki — prefektem Żeńskiego Semin. Naucz. im. Kr. Jadwigi oraz Semin. Naucz. Polsk. Macierzy Szkoln. w Wilnie, Ks. Mieczysław Łopatto — wik. Kość. Bernard. w Grodnie — prefektem Państw. Szkoły Murarskiej w Grodnie, Ks. Leopold Mackiewicz — prefektem Prywat. Żeńsk. Gimnazjum w Brześciu, Ks. Aleksander Micas — wikariuszem w Święcianach, Ks. Aleksander Mościcki — notariuszem Kurji, Ks. Stanisław Możejko — p. o. proboszcza w Sielcu, Ks. Władysław Nowicki — wikariuszem w Krzemienicy, Ks. Emiljan Pietranik — prefektem szkół w Brześciu, Ks. Zygmunt Pomian — Notariuszem Kurji, Ks. Bolesław Rutkowski — wikariuszem w Zdzięciole, Ks. Józef Reszeć — prefektem Semin. Naucz. w Białymstoku, Ks. Ludwik Sawoniewski — prefektem Szkoły Handlowej Polsk. Macieży Szkoln. w Grodnie, Ks. Czesław Stejn — wikariuszem w Ejszyskach, Ks. L. T. Seewald — prefektem w Białymstoku. Ks. Władysław Tołłoczko — prefektem Liceum Francuskiego w Wilnie, Ks. Józef Woźny — wikariuszem w Podbrzeziu, Ks. Alfons Zienkiewicz — p. o. proboszcza w Szydłowicach, Ks. Ignacy Wierobiej — prefektem Gimn. dla dorosłych w Brześciu, Ks. Eugenjusz Zasztowt — proboszczem w Podborzu.

Oprócz znanych broszurek Ks. W. K., wyszły z druku: 1) Historia św. St. i N. Test., o 214 str., z tyłuż ilustracjami w oprawie, pożyteczna dla rodzin katolickich, jako zawierająca cały żywot P. J., oraz wystarczająca na wszystkie oddziały szkół powszechnych. Dla propagandy za pół ceny 1. 50.

2) 8 tematów każdy o 4 stron., z obrazkiem, Ewangelją i tłumaczeniem (od 1-szej niedzieli Adwentu do 3-ciej Mszy św. B. Nar. włącznie), dla rozdawania ludowi w czasie kolend etc. Dalsze tematy w druku. Cena za 100 egzemplarzy 2 zł. Zamówienia należy czynić zaraz, albo przynajmniej zawiadomić listownie, ile i jakich książeczek kto zapotrzebuje, gdyż w przeciwnym razie, niektóre tematy mogą być wyczerpane. Adres: Wilno, Szpital kolejowy na „Wilczej Łapie”. Ks. W. Kochański.

W myśl § 138 art. 21 urzędnicy Stanu cywilnego i prowadzący księgi metrykalne mają corocznie w miesiącu wrześniu sporządzić osobno dla każdej gminy wyciągi z metryk urodzenia i śmierci osób płci męskiej, które w roku następnym mają ukończyć względnie ukończyłyby rok 21 życia i przed końcem września przesać je urzędom gminnym właściwym dla miejsc urodzenia względnie śmierci wykazanych osób.

Wyciągi powyższe sporządza się zawczasu według wzoru załączonego przy niniejszem.

Z KURJI DIECEZJALNEJ WILEŃSKIEJ.

Wilno, dn. 26 października 1925 r., № 4125.

X. LUCJAN CHALECKI,
Kanclerz Kurji.

Województwo

Wzór.

Powiat

W Y C I A Ğ

z metryk urodzin (chrztu) względnie metryk śmierci mężczyzn urodzonych w roku

Nr. porząd.	Nazwisko i imię	Dzień i miejsce urodzenia	Data i miejsce ewentualnej śmierci	a) Nazwisko i imię ojca, b) Nazwisko rodzinne i imię matki	Zawód względnie zatrudnienie ojca	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7

Nr..... dnia 192..... r.

Podpis prowadzącego metryki

Pieczęć urzędowa

UWAGA: W rubryce 7 należy zamieszczać wszelkie daty, które mogą posłużyć do ewentualnego odszukania zapisanego, a zwłaszcza podać gminę faktycznego (stałego) zamieszkania, względnie pobytu, o ile jest znana.